

Notă informativă
privind proiectul de Hotărâre a Consiliului de Administrație al ANRCETI
privind identificarea pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie și desemnarea S.A.”Moldtelecom” cu putere semnificativă pe această piață
și
Analiza pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie

Conform prevederilor art. 51 din Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15.11.2007, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (în continuare – Agenția) identifică piețele relevante, în baza principiilor stabilite de legislația privind protecția concurenței, și efectuează analize de piață pe aceste piețe în scopul determinării faptului dacă piața relevantă este suficient de competitivă. De asemenea, în temeiul dispozițiilor art.9 alin.(1) lit. k), l) și m) din Legea comunicațiilor electronice, Agenția identifică piețele relevante și elaborează reglementări pentru efectuarea analizelor de piață, efectuează analize de piață în situațiile în care acestea sunt obligatorii, potrivit legii și desemnează furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piața relevantă.

În acest scop, Agenția a elaborat și aprobat, prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 55 din 29 decembrie 2008 Regulamentul privind identificarea și analiza piețelor relevante din domeniul comunicațiilor electronice și desemnarea furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe aceste piețe, în continuare Regulament.

Analiza privind identificarea și analiza pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie realizată de Agenție prezintă în primul rând concluzii în ceea ce privește susceptibilitatea pentru reglementarea preventivă a pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie. Piața accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie este, de asemenea și una dintre piețele relevante cuprinse de Recomandarea Comisiei Europene EC (2007) (Piața 1). Astfel, Agenția a testat dacă această piață este relevantă reglementării preventive în circumstanțele naționale.

În scopul identificării unei piețe de servicii de comunicații electronice, Regulamentul descrie un proces din două etape. În primul rând, trebuie să fie stabilite limitele pieței, din punct de vedere al produsului și din punct de vedere geografic, utilizând Testul Monopolistului Ipotetic (TMI). În al doilea rând, trebuie să fie confirmată susceptibilitatea pieței la reglementarea preventivă prin aplicarea testului celor trei criterii.(pct.20 și 44 din Regulament).

Din punctul de vedere al utilității pentru utilizatorii finali, accesul la o rețea publică de telefonie presupune posibilitatea de a primi și de a iniția apeluri, precum și de a beneficia de alte servicii suplimentare ce pot fi furnizate prin intermediul liniei de acces.

Piața dată a fost analizată din punct de vedere a produsului și din punct de vedere geografic. Produsul focal este produsul cel mai îngust definit care este evident oferit în cadrul acestei piețe și este accesul utilizatorilor finali la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie prin linii de tip PSTN analogice. Agenția a analizat un șir de alte produse ce ar putea substitui eficient produsul focal în cazul când monopolistul ipotetic va efectua o majorare mică dar semnificativă (creștere de 5-10%), nontranzitorie (cel puțin cu durata de 1 an) a prețului produsului focal ("SSNIP").

În urma aplicării TMI Agenția a concluzionat că:

- serviciile de acces furnizate prin intermediul unei linii ISDN BRI și PRI, și
- serviciile de acces la posturi fixe furnizate de către furnizorii de rețele publice mobile (CDMA fix)

fac parte din aceeași piață cu produsul focal.

În ceea ce privește piața geografică, Agenția este de părere că există o singură piață națională pentru accesul utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie.

După ce s-a identificat piața din punct de vedere al produsului și cea geografică, a fost aplicat testului celor 3 criterii, prin care piața dată trebuie să răspundă pozitiv și cumulativ la următoarele condiții:

1. Piața de comunicații electronice este caracterizată prin existența unor bariere înalte la intrare;
2. Pe piața de comunicații electronice în cauză nu există tendințe de termen scurt sau mediu, către o concurență efectivă, spre interesele consumatorilor; și
3. Insuficiența aplicării de măsuri *ex-post* pentru a remedia eșecurile concurenței.

Agenția a ajuns la concluzia, că pe piața accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie, există bariere înalte la intrarea pe piață legate de volumul mare al investițiilor necesare pentru dublarea rețelei de acces fix a furnizorului istoric. De asemenea s-a constatat că tendințele de dezvoltare a concurenței pe piața relevantă sunt într-atât de mici, încât nu se poate aștepta că aceasta se va dezvolta în termen scurt sau mediu pentru a atinge un nivel suficient de eficiență. De asemenea, aplicarea doar măsurilor *ex-post* pentru soluționarea eșecului concurenței nu va fi suficientă, deoarece există necesitatea pentru implementarea de măsuri (astfel ca metodele de calculare a costurilor) ce nu pot fi atinse prin mijoace *ex-post* sau examinarea cazurilor de abuz conform instrumentelor specifice în domeniul protecției *ex-post* a concurenței poate dura timp îndelungat de la producerea abuzului, ceea ce poate produce rezultate negative pe piață, astfel ca expulzarea concurenților sau câștigarea de timp strategică. Această piață este, prin urmare, susceptibilă pentru reglementarea preventivă.

În al doilea rând Analiza menționată vizează evaluarea gradului de concurență, identificarea furnizorului care deține puterea semnificativă pe această piață, determinarea riscurilor de distorsionare a pieței și identificarea obligațiilor specifice preventive ce urmează a fi impuse în scopul eliminării efectelor nocive posibile ale poziției semnificative asupra concurenței eficiente pe piața accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie.

La efectuarea analizei pentru a stabili dacă furnizorul (sau furnizorii) are(au) putere semnificativă pe piața relevantă, Agenția a ținut cont de barierele ridicate de intrare pe această piață și a analizat o serie de criterii pe care le consideră relevante pentru piața dată, prevăzute în Anexa 1 a Regulamentului.

Astfel, analiza efectuată a demonstrat că S.A., „Moldtelecom” are putere semnificativă piața accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie.

În analiză, Agenția a identificat de asemenea riscurile pieței în legătură cu existența puterii semnificative de piață și obligațiile care sunt propuse pentru a preveni riscurile date. Impunerea obligațiilor speciale preventive ține de elaborarea unei Hotărâri distincte privind impunerea obligațiilor preventive în sarcina furnizorului cu putere semnificativă pe piața respectivă. Agenția va elabora și va expune consultărilor publice și proiectul de hotărâre privind impunerea obligațiilor speciale preventive pentru a remedia problemele concurențiale existente pe piața analizată care ar putea avea impact negativ asupra concurenței sau care pot produce un eșec al pieței. În conformitate cu prevederile art.52 al Legii comunicațiilor electronice, obligațiile pot fi impuse într-un termen ce nu este mai mic decât 10 zile de la notificarea Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței privind desemnarea unui furnizor cu putere semnificativă pe o piață relevantă.

Ținând cont de concluziile Analizei pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie, Agenția a elaborat proiectul de hotărâre privind identificarea pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie și desemnarea S.A., „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe această piață.

La data de 13 aprilie 2011, Agenția a expus spre consultare publică proiectul Analizei pieței, precum și proiectul de hotărâre privind identificarea pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie și desemnarea S.A., „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe această piață. Data limită de prezentare a recomandărilor pe marginea acestor proiecte a fost 6 mai 2011.

Astfel, pe parcursul consultării publice a parvenit răspunsul Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței, care a comunicat că nu are obiecții și propuneri față de proiectele expuse pentru consultare publică. De asemenea, față de Analiză s-au expus și expertii din cadrul proiectului de colaborare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare. În urma comentariilor parvenite de la aceștia, Agenția a considerat necesar să aducă unele precizări în Analiză.

Pe data de 20 mai 2011 Agenția a publicat versiunea finală a Analizei pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie. Ținând cont de concluziile din analiză, Consiliului de Administrație al Agenției a aprobat pe data de 26 mai 2011 hotărârea privind identificarea pieței accesului utilizatorilor finali, persoane fizice și juridice, la posturi fixe din rețeaua publică de telefonie și desemnarea S.A., „Moldtelecom” cu putere semnificativă pe această piață.